

«فَلَا تَتَّبِعُوا آلَهُوَيَ أَنْ تَعْدِلُوا»

دیوان عدالت اداری

شماره دادنامه : 140531390000877299

تاریخ تنظیم : 1405/04/09

شماره پرونده : 140431920000295752

شماره بایگانی شعبه : 0400609

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

تاریخ دادنامه: 1405/4/9

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای محمدرضا قاسمیان

طرف شکایت: سازمان امور مالیاتی کشور

موضوع شکایت و خواسته: ابطال عبارت «حداکثر تا 14 روز از تاریخ تشکیل هیأت مورد بحث، رأی ثبت و صادر گردد» از بخشنامه شماره 130/1359/د مورخ 1403/10/8 دادستان انتظامی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال عبارت «حداکثر تا 14 روز از تاریخ تشکیل هیأت مورد بحث، رأی ثبت و صادر گردد» از بخشنامه شماره 130/1359/د مورخ 1403/10/8 دادستان انتظامی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

"مطابق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اصل بر جدایی قوا به روشنی بیان و تفکیک وظایف بین نهادهای قانونگذاری و اجرایی به صراحت صورت گرفته، براساس این اصل تغییر و اصلاح قوانین تنها در صلاحیت مجلس شورای اسلامی و سایر مراجع قانونگذاری به رسمیت شناخته شده است. به این معنا که هرگونه اقدام اجرایی با هدف تغییر یا تفسیری که منجر به تغییر عملی در مفاد قوانین می شود خارج از حدود اختیارات نهادهای اجرایی مانند سازمان امور مالیاتی می باشد.

از سوی دیگر اصول حاکمیت قانون و قانون مداری مستلزم آن است که تفسیر، تغییر یا تبیین مجدد قوانین مصوب تنها پس از طی فرآیند های قانونی و از طریق تصویب و تأیید نهاد قانونگذار انجام پذیرد.

مستفاد از تبصره 2 ماده 244 قانون مالیات های مستقیم که بیان داشته «انشای رأی با رعایت اصل عدالت و بی طرفی کلیه اعضا و متکی به اسناد و مدارک مثبت و دلایل و شواهد، متن در همان جلسه و یا حداکثر ظرف 3 روز کاری پس از برگزاری جلسه، توسط نماینده بند 2 این ماده به عمل آمده و به امضای تمامی اعضا می رسد.»

بخشنامه فوق الذکر برخلاف نص صریح قانون که بیان داشته رأی در همان جلسه یا حداکثر ظرف 3

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا آلِهَةً إِنْ تَعْبُدُوا»

دیوان عدالت اداری

شماره دادنامه : 140531390000877299

تاریخ تنظیم : 1405/04/09

شماره پرونده : 140431920000295752

شماره بایگانی شعبه : 0400609

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

روز کاری صادر گردد، مهلت قانونی را به حداکثر 14 روز افزایش داده که این به وضوح نشان دهنده خروج واضح از صلاحیت خویش و مغایرت آن با قوانین رسمی بوده و مقرر به نحو معتبر و وضع نشده است؛ مع الوصف با توجه به موارد مذکور و با لحاظ این که مقرره مورد اشاره برخلاف نص قانون صادر شده است؛ تقاضای ابطال عبارت: «حداکثر تا 14 روز از تاریخ تشکیل هیأت مورد بحث، رأی ثبت و صادر گردد» از بخشنامه شماره 130/1359/د مورخ 1403/10/8 سازمان امور مالیاتی کشور مستند به بند یک ماده 12 و مواد 88 و 13 قانون دیوان عدالت اداری خواستارم.

متن مقرر به مورد شکایت به شرح زیر است:

"بخشنامه شماره 130/1359/د مورخ 1403/10/8 دادستان انتظامی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور رعایت تبصره 2 ماده 244 قانون مالیات مستقیم و صدور رأی حداکثر 14 روز از تاریخ تشکیل هیأت مدیران دادرسی مالیاتی

با عنایت به بررسی های به عمل آمده بعضاً مشاهده می گردد که انشا و امضای رأی توسط اعضای هیأت های حل اختلاف مالیاتی، برخلاف مفاد تبصره (2) ماده 244 قانون مالیات های مستقیم، بیشتر از سه روز به طول می انجامد یا در برخی از مواقع علی رغم انشا و امضای رأی توسط هیأت حل اختلاف مالیاتی، مدت زمان طولانی تا ثبت و صدور رأی سپری گردیده که این امر از موجبات تطویل دادرسی و تضییع حقوق دولت و مؤدیان می باشد؛ لذا مقتضی است ترتیبی اتخاذ گردد تا ضمن رعایت مفاد تبصره (2) ماده 244 قانون مالیات های مستقیم، حداکثر تا 14 روز از تاریخ تشکیل هیأت مورد بحث، رأی ثبت و صادر گردد. بدیهی است در صورت مشاهده و نبود دلایل موجّه (از قبیل ضرورت استعلام و رفع نقص و ...)، متخلفین تحت تعقیب انتظامی قرار خواهند گرفت.

- دادستان انتظامی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور"

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی و قراردادهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره 212/6561/ص مورخ 1404/4/12 توضیحاتی داده که خلاصه آن به شرح زیر است:

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا»

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

شماره دادنامه : 140531390000877299

تاریخ تنظیم : 1405/04/09

شماره پرونده : 140431920000295752

شماره بایگانی شعبه : 0400609

"به موجب تبصره 2 ماده 244 قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب 1400، انشا رأی در همان جلسه رسیدگی و یا حداکثر ظرف سه روز کاری پس از برگزاری جلسه باید صورت گیرد. این تبصره صرفاً ناظر به انشا رأی (توافق اعضا و تنظیم پیش نویس رأی) است و نه ثبت و صدور رأی. بخشنامه مورد شکایت همسو با این تکلیف قانونی، ضمن تأکید بر لزوم رعایت مهلت قانونی مذکور به منظور انشا رأی و با هدف جلوگیری از اطاله در فرآیند دادرسی مالیاتی و نتیجتاً جلوگیری از تضییع حقوق دولت و مؤدیان مالیاتی، مهلت حداکثر 14 روزه ای را به منظور ثبت آرا انشا شده (با توجه به لزوم ثبت آرا هیأت های حل اختلاف مالیاتی در سامانه دادرسی)، که در تبصره 2 ماده 244 قانون مذکور محدودیتی برای آن ایجاد نشده، در نظر گرفته و پُر واضح است که انشا رأی دارای مفهومی متفاوت از ثبت آن در سامانه دادرسی بوده و مهلت های مقرر در هیچ مفهومی، در تعارض با یکدیگر نبوده و بلکه با اهداف مزبور و در تکمله آن نیز صادر شده است. فلذا هرگونه تعبیر «مهلت ثبت رأی» به مفهوم «مدت زمان انشا رأی»، برداشت و تعبیری نادرست از بخشنامه مذکور خواهد بود.

لازم به ذکر است تبصره 2 ماده 244 قانون مزبور به صراحت به «انشا رأی» اشاره نموده و واضح است که دادخواست شاکی ناشی از برداشت اشتباه و عدم توجه به تفاوت «انشا رأی» و «ثبت و صدور رأی» در معنا و مرحله می باشد.

مهلت 3 روزه مذکور در تبصره 2 ماده 244 قانون فوق الذکر فقط ناظر به انشا رأی است و به ثبت و صدور رأی اشاره نشده و ثبت و صدور رأی در همان جلسه ظرف مدت 3 روز در بسیاری از شعب و حوزه ها به دلیل تراکم پرونده امکان پذیر نمی باشد؛ سازمان امور مالیاتی با لحاظ این مهم و به منظور جلوگیری از تضییع حقوق مؤدی مهلت زمان مذکور را برای ثبت و صدور رأی مقرر کرده است. بخشنامه مورد شکایت به منظور تعیین نحوه اجرای قانون تصویب شده است. همچنین بر رعایت مهلت 3 روزه مندرج در تبصره 2 ماده 244 قانون مالیات های مستقیم تأکید شده و صرفاً برای ثبت و صدور رأی، سقف 14 روزه تعیین شده که مخالف تبصره مذکور نیست. هدف سازمان صرفاً یکسان سازی رویه و جلوگیری از بی نظمی و اطاله ثبت و صدور آرا که برای آن در قانون محدودیتی پیش بینی نشده، می باشد و در راستای مصلحت مؤدی صادر شده است. با این وصف رد شکایت شاکی مورد استدعا است."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1405/4/9 با حضور رییس و معاونین دیوان عدالت

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا»

شماره دادنامه : 140531390000877299
تاریخ تنظیم : 1405/04/09
شماره پرونده : 140431920000295752
شماره بایگانی شعبه : 0400609

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
دادنامه

دیوان عدالت اداری

اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

هرچند وفق تبصره 2 ماده 244 قانون مالیات های مستقیم مهلت سه روز برای انشاء رأی پیش‌بینی شده است لکن در بخشنامه مورد شکایت مهلت انشا و صدور و ثبت رأی مذکور چهارده روز تعیین گردیده که تعیین مهلت اخیر فاقد مبنای قانونی است و بنابراین بخشنامه مذکور به دلیل خروج مرجع صادرکننده آن از حدود اختیارات خود مستند به بند یک ماده 12 و مواد 88 و 13 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 از تاریخ صدور ابطال می‌شود. این رأی براساس ماده 93 قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب 1402/2/10) در رسیدگی و تصمیم‌گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است./

احمد رضا عابدی

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

امضای صادر کننده

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری